

7. Про внесення змін до деяких законів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, спрямованих на лібералізацію Європейським Союзом візового режиму для України: проект Закону України від 5 жовт. 2015 р. № 3224 [Електронний ресурс] – Режим доступу:http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3224&skl=9
8. Про додаткові заходи щодо запровадження безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом: Рішення Ради національної безпеки і оборони від 20 липня 2015 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0012525>
9. Соломко Ю.Ю. Окремі проблеми попередження злочинності мігрантів / Ю. Ю. Соломко // Право і суспільство. – 2014. – № 1. – С. 201–206.
10. Огнєв Т. Є. Щодо гармонізації кримінально-правового захисту від незаконної міграції у нормах КК України з міжнародними зобов'язаннями України у сфері забезпечення права на свободу пересування / Т. Є. Огнєв // Часопис Київського університету права. - 2014. - № 3. - С. 249-254.
11. Захарченко Л. М. Причини і сутність явища незаконної (нелегальної) міграції / Л. М. Захарченко // Митна справа. – 2014. – № 1(2.1). – С. 262-267.
12. Пищуліна О. Інституційне забезпечення міграційної політики / О. Пищуліна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/januar2009/7.htm>
13. Шинкарук О. М. Механізми державного управління у сфері протидії нелегальній (незаконній) міграції на основі оцінки міграційних ризиків / О. М. Шинкарук, В. І. Довгань // Університетські наукові записки. – 2017. – № 1. – С. 289-304.

Гордієнко К. Д.
курсант 2 курсу
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник
кандидат історичних наук
Головіна О.В.

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ТА ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ

Історія свідчить, що неодмінною умовою становлення демократичної держави і процеси формування нації, зокрема у Європі, нерозривно пов'язано з виникненням системи суспільних інститутів, які утворюють громадянське суспільство. Це зумовлює актуальність даної теми. Сьогодні чимало дослідників вважають громадянське суспільство ключовим поняттям посткомуністичної трансформації. Дослідженням питань громадянського суспільства в Україні займались такі вчені, як В. Бакуменко, М. Логунова, О. Машкова, А. Романюк, В. Скрипнюк, Т. Кухар, М. Андерсен та багато інших, але проблема сучасного стану та перспектив розвитку громадянського суспільства залишається недостатньо дослідженою на сьогодні.

Процес становлення громадянського суспільства складний і суперечливий. Зародження та розвиток громадянського суспільства відбувається протягом тривалого періоду еволюції сучасної цивілізації. Громадянське суспільство формується в результаті історичного розвитку суспільства, задля забезпечення балансу інтересів і потреб між різними соціальними класами та для їхньої реалізації. Суттєвою ознакою громадянського суспільства є плюралізм інтересів і пріоритетів, які виражают погляди найрізноманітніших верств населення.

Слід зазначити, що громадянське суспільство органічно взаємопов'язане з державою, воно не існувало до держави і поза державою, водночас громадянське суспільство має щодо держави верховний суверенітет, сенс якого полягає в тому, що саме інтереси громадянського суспільства мають у країні пріоритет щодо державних інтересів, структури державного апарату, форм держави, державно-правового режиму тощо. Це особливо наочно виявляється у сфері захисту прав і свобод громадянина, де громадянське суспільство може і повинно діяти як сила, що не залежить від держави. Взаємодія громадянського суспільства та держави складається із взаємопов'язаного впливу: держави на громадянське суспільство й громадянського суспільства на державу, де кожній із взаємодіючих сторін треба розуміти особливості функціонування партнера. Виявлення та дотримання основних особливостей взаємодії організацій громадянського суспільства та органів публічної влади суттєво підвищує ефективність діалогу.

На даний момент в Україні спостерігається процес активного розвитку інституту громадянського суспільства. Основними шляхами побудови громадянського суспільства в Україні може виступати:

- розширення масової бази влади, підвищення політичної культури населення, створення нових можливостей участі громадян в управлінні державними і суспільними справами;
- активізація процесу роздержавлення усіх сфер суспільного життя, формування інститутів громадянського суспільства як ринкового, так і неринкового характеру - благодійні фонди, споживчі товариства, клуби за інтересами, товариства, асоціації тощо, а також розвиток різних форм громадського самоврядування і самодіяльності;
- постійне удосконалення контрольних механізмів;
- максимальне розширення сфери судового захисту прав і свобод людини;
- зміцнення свободи інформації, відкритості суспільства;
- піднесення рівня суспільної свідомості, подолання явищ соціальної пасивності, оскільки справа не тільки в наявності демократичних установ і процедур та інформованості населення, але й в спроможності жити в умовах демократії, користуватися її благами, в готовності до постійного

удосконалення політичної системи відповідно до змін конкретно-історичних умов.

Іншими словами, має відбутися максимальне роздержавлення усіх сфер суспільного життя. Проте це роздержавлення зовсім не означає повної відмови від державного, в межах закону, регулювання соціального життя [3].

Слід підкреслити, що громадянське суспільство в Україні є надзвичайно перспективним і готовим до переходу на новий рівень свого розвитку – європейський, а не пострадянський, як було до того. Для якісної організації переходу слід подолати проблеми, які гальмують розвиток громадянського суспільства. Угода про Асоціацію з ЄС відкриває значні перспективи для розвитку інституту громадянського суспільства в Україні, тож нам потрібноскористатися шансом побудувати справді демократичну державу на рівні з європейськими

Отже, громадянське суспільство необхідне для утвердження демократії. Чим воно більш розвинене, тим легше громадянам захищати свої інтереси, тим більше у них можливості для самореалізації в різних сферах громадського життя й тим менша небезпека узурпації влади й здійснення повного контролю за суспільними процесами.

Література

1. Ставнійчук М. Дефіцити демократії може покрити лише активне громадянське суспільство / М. Ставнічук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://constituanta.blogspot.com/2012/04/blog-post_5454.html.
2. Вітенко О. А. Громадянське суспільство як основа демократичної держави. / О. А. Вітенко // Науковий вісник Академії муніципального управління : зб. наук. праць. – К. : Управління, 2010.

Кошовець Е. Р.
курсант 1 курсу
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

Науковий керівник
кандидат філософських наук, доцент
Стояцька Г.М.

СПІВПРАЦЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Реформування органів внутрішніх справ України обумовлює підвищення актуальності питання налагодження ефективної взаємодії між органами внутрішніх справ і суспільством.